

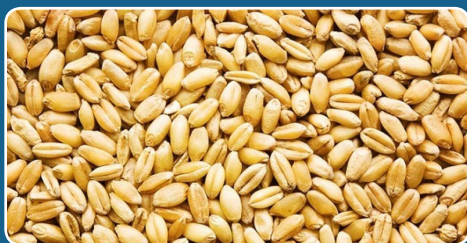
راه ابریشم د لوړو زده کړو خصوصي موسسه

د نظري زده کړو تر څنګ د عملي زده کړو زمينه برابرو او د محصلينو د وړتياوو لوړولو په خاطر له دوو ترکي او يوه هندي پوهنتون سره د علمي اړيکو جوړول؛ د دې موسسې له ښو امکاناتو دي.

موسسه تحصیلات عالی راه ابریشم
RAHE ABRISHUM INSTITUTE OF HIGHER EDUCATION
راه ابریشم د لوړو زده کړو موسسه

کرنې وزارت: په هېواد کې پر ۲۸۰ زره بزگرانو د غنمو د اصلاح شويو تخمونو د وېش لړۍ پيل شوه

کرنې او مالدارۍ وزارت وايي چې د مني موسم د غنمو د کرکېلي په پار يې په ۳۴ ولايتونو کې پر يوشمېر بزگرانو د غنمو د اصلاح شويو تخمونو د وېش لړۍ پيل کړې ده. د دې لړۍ په ترڅ کې د هېواد په کچه په ۲۸۰ زره بزگرانو د غنمو ۱۴ زره متریک ټنه اصلاح شوي تخمونه وېشل کېږي. دغه لړۍ، چې څو ورځې مخکې پيل شوې، په ترڅ کې يې تر دې دمه د باميان، لوگر، سرپل، پنجشیر او پروان پر يوشمېر بزگرانو د غنمو اصلاح شوي تخمونه وېشل شوي دي. د غنمو ياد ۱۴ زره متریک ټنه اصلاح شوي تخمونه د نړيوال بانک په مرسته د څه باندې ۶۲۱ ميليونه افغانیو په لگښت چمتو شوي او د کرنې وزارت د کرنې د ودې او خوړو خونديتوب پروژې له لارې وېشل کېږي. د کرنې وزارت مسوولين وايي چې دغه تخمونه د سبسايدې په ډول وېشل کېږي، چې ۶۰ سلنه لگښت يې د کرنې وزارت او ۴۰ سلنه نور لگښت يې برخمن شوي بزگران پرې کوي.

مخ ۳

مسيير

ورځپاڼه

نوی لید، نوی منزل

www.maseerdaily.af

یکشنبه د ۱۳۹۹ د لړم ۱۸ مه | د ۲۰۲۰ د نومبر اتمه | ۶۲۴ مه گڼه

جگړه او بوږنونکي تبليغات؛

د سولې فعالين: د حکومت او طالبانو اوسنی دريځ د سولې فرصت ضايع کولی شي

© Reuters/Parwiz

د پنجاب ځیره خواره ملا ته!

مخ ۳

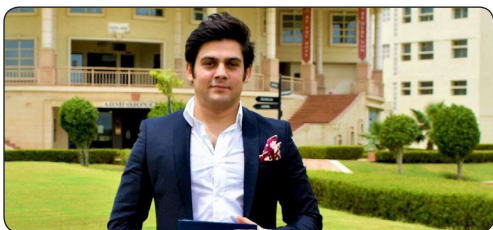
وروستي بریدونه او د سولې پر خبرو يې غوړېدلې سيوری!

مخ ۲

د جنایتونو دوام او د ارگ د بې پایلو څېړنو ژمنې

مخ ۲

ارگ، حمله بر جان یمایا سیواش را «تروریستی» خوانده و آن را محکوم کرده است

یمایا سیواش گرداننده پیشین تلویزیون طلوع و دو تن دیگر که صبح دیروز در یک انفجار در شهر کابل جان باختند، در حال حاضر کارمندان «د افغانستان بانک» بودند. فردوس فرامرز سخنگوی قوماندانی امنیت کابل گفت که حوالی ساعت ۰۷:۴۵ صبح دیروز، در مربوطات ناحیه نهم ساحه مکروریان چهارم شهر کابل، یک عراده واسطه نوع کرولا هدف ماین مقناطیسی قرار گرفت، که در اثر آن سه فرد ملکی جان باختند. بکتاش سیواش عضو پیشین ولسی جرگه و برادر یمایا سیواش، گفته است که در این حادثه، یمایا سیواش گرداننده پیشین تلویزیون طلوع جان باخته است. این حمله که هنوز مسئولیت آن را تاهنوز کدام گروه بر عهده نه گرفته است، با واکنش های شدیدی روبرو شده است. ارگ، حمله بر جان یمایا سیواش، یکی از خبرنگاران کشور را «تروریستی» خوانده و آن را محکوم کرده است. صدیق صدیقی، سخنگوی ریاست جمهوری در صفحه تویتش نوشته است که یمایا سیواش به تازه گی کار را با دولت آغاز کرده بود. سپیدار نیز با نشر اعلامیه یی هدف گرفتن جوانان را «جنایت ناخوشودنی» خوانده است. عبدالله عبدالله، رئیس شورای عالی مصالحه ملی از نهادهای کشفی و استخباراتی خواهان شناسایی عاملان این روی داد شده است. در بخشی از اعلامیه سپیدار آمده است که هدف گرفتن خبرنگاران، هدف گرفتن آزادی بیان است. کاربران شبکه های اجتماعی نیز کشته شدن یمایا سیواش را برای خانواده رسانه یی افغانستان ضایعه بزرگ خوانده و از دولت خواستار تأمین امنیت خبرنگاران شده اند.

ځینې کړۍ پر پاکستانی ویزو د ورځې یو لک ډالر بدې اخلي

مخ ۲

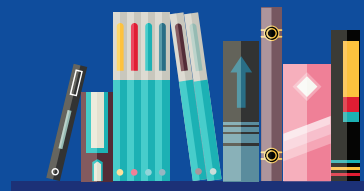
استرالیا: په افغانستان کې مو د ځواکونو له خوا د شويو جنایتونو په اړه جدي پلټنې کوو

د گڼو افغان او نړيوالو ادارو او بنسټونو تر نیوکو او فشارونو وروسته استرالیا وايي، په افغانستان کې يې د خپلو ځواکونو د جنګي جنایتونو په اړه جدي پلټنې پيل کړې دي. د یاد هېواد د دفاع وزارت چارواکو په تازه څرګندونو کې ويلي، دوی ټول هغه راپورونه په جدي توګه څېړي چې د استرالیا د ځانګړو ځواکونو او په افغانستان کې د دغو ځواکونو د ماموریت او جنګي جنایتونو په اړه خپاره شوي دي. استرالیايي رسنۍ د یادو چارواکو له قوله وايي، دوی تر دې دمه لس قضیې څېړلي چې په هغه کې لږ تر لږه شل کسان ښکېل دي او دوی به د خپلو اعمالو سزا ويني. استرالیا همدا راز

اکسوس کتابپلورنځی
Aksos Book Store

Add a Book to Your Life

- د هېوریو پارک جنوبي دروازې ته مخامخ
- 0798-98-9696, 0202504652
- aksosbookstore@gmail.com
- www.aksosbookstore.af
- Aksos Book Store
- Aksos Book Store

دريغ

د جنايتونو دوام او د ارگ د بي پايلو خپرونو ژمني

د جنايتونو او جرمونو د وروستيو پېښو د غندنې تر څنګ، ارگ يو ځل بيا د خپرونو ژمنه کړې ده. پرون په کابل د افغانستان بانک سلاکار يما سیاوش او د هغه دوه همکاران په يوه چاودنه کې ووژل شول. ارگ وايي دا پېښه به خپرې. تر دې وړاندې هم پر کابل پوهنتون او کوثر ښوونيز مرکز له برید وروسته، ارگ په دې اړه د خپرونو خبره کړې وه؛ خو ايا د خپرونو دا ژمني پایله لري؟ وژنو او وحشتونو ته د ارگ او خلکو ظاهري غبرګون سره ورته دی، دواړه پېښې غندي؛ خو ارگ کله بيا پکې ور زيات کړي چې په دې اړه به پلټنې او خپرنې کوي. ارگ د سلګونو پېښو د خپرونو ژمني کړې دي، خو د يوې پېښې پایلې هم له ولس سره شريکې شوې نه دي. ښايي په ځينو پېښو کې خپرنې شوې وي، خو هغه به هم نيمګړې او يا هم بې پایلې وي. د ځينو پېښو د خپرنې په نامه هسې نمايشي کارونه شوي او کله چې پېښه د خلکو له ياده وتلې، نو بيا پایلې هم پسې ورکې شوې دي. اوس چې ارگ بيا د خپرونو خبره کوي، لومړی خو غواړي ووايي چې دوی يو څه کوي او لاس تر زني نه دي او بل دا چې غواړي په دې ډول ژمنو سره د خلکو احساسات کنټرول کړي.

د حکومت دنده د خلکو د مال او سر ساتنه ده، دنده يې غندل نه دي، نو ځکه مخامخ پر دی. ارگ د پېښو په غندنو او يا د خپرونو په ژمنو سره ځان له مسووليت څخه نه شي خلاصولی. دوی په خپله اساسي دنده کې ناکام دي؛ ورځ تر بلې وحشت زياتيږي، جومات، ښوونځی، مدرسه، پوهنتون، روغتون او بل هېڅ ځای امن نه دی او د دې چارې مسوول بې کفايته ولسمشر او د ده د حکومت مفسد او کمزوري چارواکي دي. دا سمه ده چې دښمن وحشي دی، هېڅ ډول پولې نه پېژني، خو د حکومت دنده څه ده، ولې نه شي کولی چې د دغه ډول سترو پېښو مخه ونيسي او تر کله به مور همداسې وېر کوو او د يو بل جنازي ته به اوږه ورکوو؟! ارگ له مسووليت څخه د تېښتې لپاره يا غندنه کوي، يا دښمن بد گڼي او يا هم د خپرونو خبره کوي؛ خو دا ټولې خبرې يې نه دي وینو او وژنو دا لړۍ دروي او نه هم کوم بدلون راولي. دا ډول بریدونه او پېښې که د وحشي دښمن څېره انځوروي، خو يو څوک خو بايد ځواب ووايي چې څنګه دا ډول پېښې کېږي؛ يو څوک خو بايد ځواب ووايي چې پر کوثر ښوونيز مرکز برید څنګه وشو او يو څوک بايد ووايي چې د کابل پوهنتون د برید له امله کوم امنيتي چارواکی پرې دي، څوک ناکام دي او د چا فساد او ناکامی دښمن ته لاره پرانيسته چې دا ډول وحشت وکړي!؟

خلک نور د ارگ له بې خايه غندنو، سياسي لوبو، بې مانا او بې ارزښته خپرونو سترې شوي دي. د وحشتونو د دې څپې مخه بايد ونیول شي او په ارگ کې چارواکي دې د خلکو په سترگو کې د خاورې شيندلو پر ځای داسې عملي گامونه واخلي، چې د دغو وحشيانه بریدونو مخه ونیول شي.

وروستي بریدونه او د سولې پر خبرو يې غورېدلی سيوری!

ليکنه: طارق صابر

په دې وروستيو کې د هېواد په ډېريو سيمو کې جگړې او هدفې وژنې يو ځل بيا ډېرې شوې دي. پرون د طلوع نيموز پخوانی خبريال يما سیاوش په هدفې برید کې ووژل شو. دغه راز د تېرې دوشنبې په ورځ په سپکو او درنو وسلو سمبالو بریدګرو د کابل پوهنتون پر حقوقي ستاز خونړۍ برید وکړ. د پایلو له مخې، په برید کې ۲۲ محصلين شهيدان او ۲۲ نور ټپيان شوي دي. په داسې حال کې چې رويټرز خبري اژانس د امنيتي سرچينو له قوله ليکلي، چې په برید کې ۳۵ محصلين وژل شوي او تر ۵۰ زيات ټپيان دي. د ناټو عمومي منشي ينس سټولټنبرګ، پر کابل پوهنتون برید غندلی او ويلې چې د داعش پر ضد به مبارزې ته دوام ورکړي. د امريکا ځانګړي استازي زلمي خليلزاد هم ويلې چې برید داعش کړی او له حکومت او طالبانو يې غوښتي چې د ګډ دښمن پر وړاندې سره يو لاس شي. طالبانو هم په يوه اعلاميه کې پر کابل پوهنتون برید غندلی او دا کار د هغو ډلو کار بولي چې په مرکز او ولايتونو کې په مېلمستونونو کې دي؛ خو حکومت بيا ټينګار لري چې برید طالبانو کړی دی. د برید پر سبا ورځ د کابل پوهنتون په ځينو دېوالونو ناپېژانده کسانو د طالب مشرانو انځورونه ځورند کړي وو، چې پرې ليکل شوي وو: «له طالبانو سره د سولې خبرې بايد بندې شي» همدار

چې ورسره په کور د ننه د بهرنيو ځواکونو پر شتون او مبارزې ټينګار هم کېږي. همدا راز د افغانستان د کورنيو چارو پخواني وزير او د امريکا د دفاع پوهنتون استاد علي احمد جلالي ويلې، چې بهرني ځواکونه له افغانستانه هغه وخت وځي، چې د سولې خبرې بريالۍ شي. داسې ښکاري چې افغانستان يوې بلې جگړې ته نوځي. له همدې امله له نامعلوم ادرسه د سولې د خبرو په درشل کې خونړي بریدونه کېږي. په داسې حال کې چې داعش يوازې يو نوم دی او تر شا يې استخباراتي کړۍ فعاليت کوي. خلک وژني، وحشت خپروي، عامه افکار جلبوي او په وحشيانه حملو کې خپلې گټې خوندي کوي. که داسې نه وي، پرته له استخباراتي همکارۍ د کابل په نسبتاً امنو سيمو پلان شوې وحشي حملې څوک کوي؟

دغه راز هر کله چې حکومت د حملو غچ اخيستلو ته لاس را بد وهي، له بده مرغه په کليو او بانډو کې ځينې نور عام افغانان وژل کېږي او جنګي اصول تر پښو لاندې کوي. حکومت د دښمن د له منځه وړلو لپاره لومړی بايد له تناسبه کار واخلي؛ يانې له داسې وسلې د جگړې پر مهال استفاده وکړي، چې يوازې دښمن له منځه يوسي او نور څه زيان ونه ويني. دويم؛ دوی بايد دښمن او عام وګړي لومړی وپېژني او وروسته برید وکړي. درېيم؛ کله چې حکومتې ځواکونه د جگړې په موخه يوې سيمې ته ځي، هلته بايد له پورته اصولو سره سره له پوره احتياطه کار واخلي. خو له بده مرغه حکومت تر اوسه په ډېريو سيمو کې جنګي اصول نه دي مراعات کړي. له همدې کبله په غچ اخيستلو کې د دښمن په پرتله عام وګړي ډېر له منځه ځي. ولسمشر غني ويلې وو چې د کابل پوهنتون له بریدګرو به سخت انتقام واخلي؛ خو که پورته اصول بيا

مراعات نه کړي، يو ځل بيا به عام ولس په وینو ولمبوي. بلخوا په دوحه کې د حکومت او طالبانو تر منځ خبرې په تپه درېدلې دي. وروستيو جگړو، هدفې وژنو او پر کابل پوهنتون وحشيانه برید د سولې روانې خبرې تر پوښتنې لاندې راوستې او سيوری يې پرې غورولی دی. که په روان تاوتریخوالي کې دواړه لوري پر يو او بل نظامي فشار راوړي او پرته له کره اسنادو يو بل ښکېل وګڼي، وېره شته چې د سولې خبرې به بې پایلې شي او پرې به يې بيا پر دواړو لورو وي. له بده مرغه پر کابل پوهنتون له برید وروسته مکرره هڅه وشوه، چې د سولې خبرې بې پایلې شي او دا هڅه لا هم روانه ده. که سوله ونه شي، له عامو وګړو پرته بل څوک زيان وينې؟ عام ولس له يوې خوا د جگړې قرباني دی او له بلې خوا د پردیو موخو لپاره د هغوی له احساساتو گټه اخيستل کېږي. وروستۍ خونړۍ حملې؛ هېڅکله د توجيه وړ نه دي. له بده مرغه کرايي قاتلين، اوس پر اکادميکو او عامو سيمو بریدونه کوي، څو بې ساری وحشت وکړي او پردۍ گټې خوندي کړي. حکومتي چارواکي په لومړي سر کې مسووليت لري چې د خلکو امنيت خوندي کړي، خو دوی په پوره سپين سترګۍ له بریدونو ابزاري گټې اخلي، د خلکو په امنيت کې پاتې راغلي او په څو مطبوعاتي اعلاميو ځان خلاصوي. افغانان له کلونو په پردیو جگړو کې راګير دي، په سر کې د سولې خبرو ته ډېر هيله من وو؛ خو له بده مرغه وروستيو بریدونو او د جگړې شدت يې هيلې مړاوې کړې دي. دغه راز افغان ولس ته پکار ده چې د جگړې رېښې وپېژني او په ټول توان مبارزه ورسره وکړي، څو قطع شي او له نورو ناخوالو وژغورل شي.

عامې روغتيا وزارت: که احتياطي تدابير مراعات نه شي، افغانستان به د کرونا له دويمې څپې سره مخ شي

مټبو پېښو په اړه څه نه دي ويل شوي. د دغه ولايت د عامې روغتيا رياست وياند محمد رفيق شېرزی وايي چې په دغه ولايت کې د اختصاصي موادو د نشتون له امله په تېرو څو ورځو کې د کرونا شکمنې پېښې نه دي ازمايل شوي. د عامې روغتيا وزارت د خبرپاڼې له مخې، په تېرو ۲۴ ساعتونو کې د کرونا وېروس له امله دوه کسان مړه شوي چې په دې سره له دې ناروغۍ د ټولو مړه شویو کسانو شمېر ۱۵۵۶ ته ورسېد.

سره په هېواد کې پر کرونا د اخته کسانو شمېر ۴۲۰۳۳ ته لوړ شو. د عامې روغتيا وزارت د معلوماتو له مخې، په تازه ثبت شوو پېښو کې ۳۲ کسان په بلخ، لس په زابل، اووه په پکتيا، څلور په هلمند، درې په کندهار او دوه هم په ننگرهار ولايت کې پر کرونا وېروس اخته شوي دي. د عامې روغتيا وزارت له لوري په خپره شوې خبرپاڼه کې په تېرو ۲۴ ساعتونو کې د هرات ولايت د کرونا وېروس د نويو

عامې روغتيا وزارت وايي چې په تېرو ۲۴ ساعتونو کې په هېواد کې د کرونا ۵۸ مثبتې پېښې ثبت شوې چې له دې سره په افغانستان کې پر دغه وېروس د اخته کسانو شمېر ۴۲۰۳۳ ته ورسېد. د ياد وزارت له خوا تېره ورځ په خپره شوې خبرپاڼه کې راغلي چې په تېرو ۲۴ ساعتونو کې د هېواد په لابراتوارونو کې د کرونا وېروس ۲۱۸ شکمنې پېښې ازمايل شوې چې ۵۸ يې مثبتې دي. سرچينه وايي چې د يادو پېښو په ثبتېدو

صالح: ځينې کړۍ پر پاکستاني ويزو د ورځې يو لک ډالر بډې اخلي

هغه زياته کړې، اوس هم پوهېږي چې کومې کړۍ د پاکستان وېزې له مجاني حالته کمېشن کاري ته بدلې کړې دي. د نوموړي په خبره، شپږ کړۍ هره ورځ تر سل زره امريکايي ډالر د پاکستان د ويزو پلورلو له لارې له عامو خلکو اخلي. دا په داسې حال کې ده چې نوموړي

د ولسمشرۍ ماڼۍ لومړی مرستيال امرالله صالح وايي، هره ورځ تر يولک امريکايي ډالر د ځانګړې ډلې له خوا پر عامو خلکو د پاکستاني ويزو د خرڅلاو له درکه اخيستل کېږي. دا په داسې حال کې ده چې په دې وروستيو کې د پاکستان د ويزو په اړه د خلکو شکايتونو زيات شوي او په تېره يوه مياشت کې څو ځلې د پاکستان سفارت مخې ته لاريونونه هم شوي دي. صالح چې د روان کال د تلې له ۲۶مې وروسته يې د کابل ښار د امنيت مسووليت پر غاړه اخيستی، پرون يې پر خپله فېسبوک پاڼه د دغه ښار د امنيت د ټينګښت په موخه خپل نولسم پلان

په دې اړه په ۱۷مه ناسته کې ويلې وو: «تر راتلونکو دوو درېيو ورځو پورې د پاکستان سفارت مخې ته د ويزو اخيستلو د بېروبار او هجوم د مديريت طرحه وروستۍ کېږي. خپله ژمنه به عملي کړو او اجازه نه ورکوو چې زموږ خلک د نظم د نه موجوديت له امله د ويزو اخيستلو پر مهال ورتل شي.»

هغه پر کابل پوهنتون د برید په اړه خپرونو ته په اشاره ويلې، پر کابل پوهنتون او کوثر کورس د بریدونو په اړه د خپرونو د پرمختګ اجمالي ارزونه ترسره شوي، ډېری معلومات تر لاسه شوي او هېڅ امکان نه لري چې دغه جنايتونه دې بې ادرسه پاتې شي.

اړوند د دوی ایمان، وجدان او خیانت خو هېڅ د قضاوت وړ نه دی. هسې خو هم دین، ایمان او رمضان د پټان په پچه ختلي او پنجابی دې سپړتوب ته د ټینګې نه دی.

له دې ټولو یوه خبره څرګندېږي چې د پنجابي ملا، میا، پیر او حضرت د اسلام د برحقه پیغام د خپرولو، د اسلام له دښمنانو سره د مبارزې او په پنجاب واکمنه پاکستان کې د اسلام د شرعي سیاست، سیادت او حاکمیت د خپرولو او ورته د کار کولو پر ځای، دوی د اسلام د بدنامولو، تخریب او حتا تحریف ماموریت مخ ته وړي او د دوی ننوتل د پنجابي- فرنگي فیډریشن استخباراتي حمام ته له دوی څخه د دې ټولني د عزت، شرف او دیني وراثت لباس ویستونکي رول لوبول غواړي.

پر همدې بنسټ، په افغان قضاواوو کې د پنجاب د پروتوکولي، درباري، استخباراتي او بدنامو څیره خوارو په اصطلاح ملایانو دریځ که په هره بڼه او نیت وي؛ ناوړه، شیر او فاسد گڼو، غندو یې او د امریکایي یرغل د مدافعینو پټه، سره او څارگریزه وسله او وسیله یې گڼو.

فتنه او فساد بللي؟ کله مو خپل غږ پورته کړی دی او د اسلام د سپېڅلي دین له دریځه مو د پنجاب سیکولاره واکمني غندلې، ننگولې او غبرگون مو ښکاره کړی دی؟

همدا ټول غیرتونه، عزتونه او عزمتونه هم بې حساب وگڼې، د پنجابي ملا او مسلمان وجدان ولي وینس نه و؟ ایمان یې چېرته و او د دین غم یې په کومه تاخچه کې اېښی و، چې پر افغان وطن د امریکا او یرغلگرو متحدینو د یرغل تېره ۲۰ کلنه اوږده موده کې ولې د دوی له خاورې د همدغه یرغل په ترانسپورتي کاروانونو، خوراکی توکو، ټانګونو، بمونو او د مسلمان وژني په کتارونو برید ونشو؟ دا یې ولې ذهن ته رانغلل؟ دا اسلامیت ترې کومو اوبو وړی و او که دا هم نشوای کېدای، نو پر خپل حکومت او ریاست خو به یې کله هم فشار راوړی و، چې د افغان- مسلمان د وژلو وسایل منع کړي.

د بابرې ننگه، په پنجابي- فرنگي جبر کې د پښتون او بلوڅ مسلمان د قتل عام، اسرائیلي محکومیت او نازیستي ټولوژني داستان او کیسه خو هسې اوږده او په هغه

د کوم اسلامیت یادونه کوي؟ پر افغانستان د یرغل او د طالب د راپرځولو امریکایي قومندانې، رهبري او کورډینات ستاسو د رهبرانو په اجازه، ستاسو د استخباراتو په همکارۍ او ستاسو له ملایانو سره په معامله ونه شول؟ لعل جومات ستاسي واکمن بمبارد نه کړ؟ ډاکتره عافیة صدیقی ستا د جاسوسانو د مالوماتو پر بنسټ امریکا ته ونه سپارله شوه؟ تا کرتارپور له هندو پنجابي سره د پنجابیت د اړیکې پر بنسټ ۲۴ ساعته پرانیستی نه و؟ پر پښتون او مسلمان افغان دې له کراچۍ تر پینډۍ لارې ونه تړلې؟ ستا د استخباراتو پخوانی مشر اسد درانی امریکا ته د القاعدې شبکې د مشر اسامه بن لادن په سر د پاکستان د همکارۍ اړوند اعتراف، د کوم اسلام او وروړولۍ کیسه کوي؟ سیکولار قانون، ملحد نظام، فاسد حکومت او په خاوره کې مو د منکراتو، فحاشیو، بې دینيو او بې حسابو اخلاقي ځورتوبونو خو مو شمېر نه کیږي.

د دې ټولو اړوند د سميع الحق، حامد الحق رسنيز دریځ؛ فتوی، لاریون او جدجهد چیرته وو؟ ملا فضل الرحمن کله دا شرارت،

د پنجاب څیره خواره ملا ته!

لیکنه: قاضي نجیب الله جامع

بنګیالانو معصوم او مظلوم عزتونه، حرمتونه او شرافتونه وړ ولټول.

تاسو او خدای د کشمیر د مسلمانانو په سر مو د پنجابیانو د ځمکو د خړوبولو په پاره د سیند طاس تړون په نوم له همدغو هندوانو سره معامله ونه کړه؟ د سرې جگړې پر مهال مو د نړۍ ټولو کفارو ته په خپل ملک کې اډې ونه کړلې؟ همدا اوس له بحرین، اماراتو او سوډان سره د اسرائیلو د اړیکو په جوړولو کې د پنجاب د رول اړوند، د فاکس نیوز راپور د څه شي کیسه کوي؟ د (آی اېس آی) او (سی آی آی) تر منځ د افغان مجاهدینو د جنګولو او د طالبانو د اسلامي حکومت د راپرځولو مستند راپورونه

دې ورځو کې اورم چې د پنجاب د پوځ راشني څیره خواره ملایان، چې اکثر یې د فرنگي سازش پر بنسټ په مسلمانو خاورو کې د شر او فساد ډاګیان دي، د افغانستان په کورنیو چارو او روانو سیاسي بدلونونو کې افراطي او توندلاري دریځونه نیسي. زموږ خطاب له افغان دریځه دوی ته دا دی چې ستاسو او ننگ یې سره څه؟؟ ستاسو او زموږ ایمان او اسلام ته د خطر یې سره څه؟ تاسو پرون هم د اسلامي امت د ټوټه کولو، بېلتون او تفرقي سبب شوي یاست او نن هم یاست، لومړی مو د بنگال په سر د پنجاب د خوندیتابه لپاره معامله وکړه، بیا مو د پنجابي یهودیت پر بنسټ د مسلمانو

جگړه او بورنووونکي تبلیغات؛

د سولې فعالین: د حکومت او طالبانو اوسنی دریځ د سولې فرصت ضایع کولی شي

استعداد نشته، دوی پخپلو کې نه دي جوړ، نو ځکه جگړې اوږدې شوې)). نوموړی همدا راز وايي، که حکومت او طالبان په خپلو دریځونو کې نرمښت ونه ښيي، د یو بل پر ضد داسې څرګندونې وکړي چې د سولې روانه پروسه تخریب کړي، نو ښايي افغانان د سولې لپاره رامنځ ته شوی فرصت له لاسه ورکړي او لامل به یې هم د دواړو لورو اوسنی دریځ وي. هغه وايي: ((دواړه په دې وختو کې داسې څرګندونې کوي چې له سولې سره کومه مرسته نه شي کولی. یوازې دا پروسه به له خنډ سره مخ شي او داسې ښکاري چې فرصت د ضایع کېدو په حال کې دی)).

ځینې سیاسي جهتونه بیا وايي چې په حکومت کې د سولې اراده نشته ده، نو ځکه جگړې اوږدې دي او د سولې مذاکرات له خنډ سره مخ دي. د جمعیت اسلامي سرپرست صلاح الدین رباني په خپلو څرګندونو کې تور پورې کړی چې د افغان حکومت د ځینو چارواکو گټې په جگړه کې دي، نو ځکه سوله له خنډونو سره مخ ده. هغه وايي: ((ځینو خو د دې وطن د وړانولو ماموریت اخیستی او د ځینو بیا گټې په جگړه کې دي، ځکه نو په حکومت کې د سولې اراده نشته ده)). د سولې د برخې فعال سید اکبر اغا بیا په دې باور دی چې طالبان او حکومت دې ملت ته د درېیمگړي په توګه مراجعه وکړي او د ملت له منځه دې هغو کسانو ته د سولې راوستو او منځگړي صلاحیت ورکړي چې خیرغوښتونکي وي او په هېڅ بهرني لوري پورې تړاو ونه لري.

د ریو میاشتو کې د دریو مخکینیو میاشتو په پرتله په تاوتریخوالي کې پنځوس سلنه ډېروالی راوستی دی. تر دې وړاندې د ملګرو ملتونو په ګډون نورو نړیوالو بنسټونو هم په افغانستان کې تاوتریخوالی د اندېښنې وړ ښودلی و او په وینا یې، اوسنی کچه یې بورنووونکي ده.

یوازې دا نه دي، بلکې افغان حکومت او طالبان دواړه د دې پر ځای چې د سولې لپاره هڅې وکړي، د جگړې په تودولو بوخت دي او د یو بل پر ضد پراخ جنګي تبلیغات کوي. طالبان افغان حکومت د ملګري مرګ ژوبلې او هوايي بریدونو مسوول بولي، خو افغان حکومت بیا ټینګار کوي چې طالبانو تاوتریخوالی ډېر کړی او پر ښارونو یې بریدونه پیل کړي دي. تر ټولو وروستی پېښه پر کابل پوهنتون برید و، چې طالبانو پکې لاس لرل رد کړل، خو افغان حکومت یې د دې ډلې کار بولي.

د سولې د برخې فعالین بیا دا هر څه د اندېښنې وړ بولي او غوښتنه کوي چې دواړې خواوې دې له نرمښت کار واخلي او له داسې څرګندونو او اقداماتو دې ډډه وکړي چې هغه د بهرنیانو په گټه وي او جگړې شدیدې کړي. پخوانی طالب چارواکی او د سولې د برخې فعال سید اکبر اغا وايي، د مذاکراتو په ټکنې کولو او جگړو په شدت کې د بهرنیانو لاس دی او دوی نه غواړي چې افغانان ژر سولې ته سره ورسېږي. د ده په خبره: «یو مسوولیت بهرنیانو ته راجع دی، چې دوی قصاداً مور داسې یوې مرحلې ته رسولې یو. دوی غواړي وښيي چې په افغانانو کې د سولې

کمی شي او ژر تر ژره به یو دایمي اوربند رامنځ ته شي، خو هر څه برعکس شول، جگړې شدیدې شوې او د سولې خبرې خورا ټکنۍ مخ ته روانې دي. د سیګار د تازه راپور پر بنسټ، وسله والو طالبانو په وروستیو دریو میاشتو کې تاوتریخوالی ډېر کړی دی. دې ادارې په خپل یوه تازه راپور کې ادعا کړې چې طالبانو په وروستیو

فعالین بیا وايي چې د حکومت او طالبانو دا چاره به د افغان ملت لپاره د جگړې د ختمولو رامنځ ته شوی فرصت ضایع کړي او خونړۍ پېښې به دوام کوي. نړیوالې ادارې هم وايي چې په وروستیو کې په افغانستان کې تاوتریخوالی ډېر شوی دی. د بین الافغاني خبرو له پیل سره سم تمه دا وه چې په افغانستان کې به جگړې

سره له دې چې د بین الافغاني مذاکراتو له پیل نږدې دوې میاشتې تېرېږي، خو په دې موده کې تر سولې پر جگړه ډېر تمرکز دی او دواړه لوري تر مذاکراتو جگړه ډېره کوي. له دې ټولو سره سره، طالبان او حکومت د یو بل پر ضد سخت تبلیغات کوي او هڅه کوي یو بل د خونړیو بریدونو او پېښو مسوول وښيي. د سولې د برخې

امریکا د واک د گړنگ پر غاړه؛

ټرمپ او جوبایدن په جلا جلا ډول په ټاکنو کې د خپلې بریا اعلان کړی

ته یې د څار یو موقت پلاوی هم استولی و. که څه هم چې په ډېرو ایالتونو کې د جوبایدن د رایو شمېر تر ټرمپ لوړ دی، خو ټرمپ نوموړي ته خبرداری ورکړی چې د بریا ادعا دې نه کوي. په ورته وخت کې بایدن ويلي چې رایې یې لوړې دي او ډاډه دی چې دا ټاکنې یې گټلې دي.

برخه کې پاتې راغله او قاضي په میښیګن ایالت کې حکم وکړ چې د رای شمېرنې بهیر د درولو لپاره هېڅ ډول قانوني اساس نه شته. د امریکا په ټاکنو کې نړیوال نظارت هم رول لري، د اروپا د همکارو او امنیت ټولنې له دې وړاندې د امریکا په اتو ټاکنو کې د څار دنده درلوده چې د ۲۰۱۸ ز کال منځ پړاویزو ټاکنو

واحد شکل نشته او د ټاکنو پر ورځ خلک یوازې جمهور رییس ته رایه نه ورکوي، بلکې د کانګرس غړي او پارلماني ایالتونه هم ټاکنې چې همدغه سیمه ییز پارلمانونه بیا په محلونو کې د ټاکنیزو مبارزو څرنگوالی غوره کوي. نو له همدې امله په امریکا کې د ټاکنو لپاره په هر ایالات کې د رایې ورکونې لپاره څو طریقي په نظر کې نیول شوي، رای ورکونکي کولای شي د عنعنوي پست، ایمیل او یا په حضورې ډول خپلې رایې وکار وي.

همداراز هر ایالات د رایو ورکونکو، د ثبت طریقه او غیر حضورې رایو د لاسلیک څار پخپله کوي، نو په دې بنسټ بېلابېل عوامل کولای شي د ټاکنو پر پایلو اغېز وکړي.

په داسې حال کې چې د امریکا د ولسمشرۍ د ټاکنو رایه شمېرنه روانه ده، د جمهوري غوښتونکو کانديد او اوسني ولسمشر ډونالډ ټرمپ دوه ځلي خپله بریا اعلان کړې ده. د ټرمپ اساسي شکایت د هغو رایو په اړه دی، چې رایو ورکونکو په مستقیم ډول په صندوقونو کې نه دي اچولي. میلیونونه رایې د پوځیانو، عامو خلکو، له هیواده بهر امریکایانو او یو شمېر زیاتو هغه کسانو له خوا چې د کرونا ویروس له امله له خپلو کورونو نه دي وتلي، د پست له لارې لېږل شوي دي.

په امریکا کې ټاکنې د ایالتي قوانینو پر بنسټ کېږي، نه د فدرالي او مرکزي سیستم له مخې، نو له همدې کبله د ټاکنو لپاره یو

راه ابریشم د لوړو زده کړو خصوصي موسسه

حمیدالله حمیدي

موسسه تحصیلات عالی راه ابریشم
RAHE ABRISHUM INSTITUTE OF HIGHER EDUCATION
راه ابریشم د لوړو زده کړو موسسه

کتابتون دی چې محصلین او استادان یې دواړو ته لاسرسی لري. پارکبنگ، ترانسپورت، کمپیوټر لب او لابراتوار د راه ابریشم د لوړو زده کړو موسسې له امکاناتو څخه دي. د لوړو زده کړو په دې موسسه کې د نظري زده کړو تر څنګ، محصلینو ته د عملي زده کړو زمينه هم برابره شوې ده او په څنګ کې ور سره د محصلینو د وړتیاوو لوړولو او تجربې تر لاسه کولو لپاره وخت ناوخت ورکشا پونه او سمینارونه هم جوړېږي.

د لوړو زده کړو دغه موسسه په کور د ننه او بهر دواړو کې له دولتي او خصوصي پوهنتونونو سره نښې علمي اړیکې لري. سید نبي سادات وايي چې تر څنګ یې له هېواده بهر له دوو ترکي او یوه هندي پوهنتون سره د علمي اړیکو هوکړې هم لري او له تجربويي گټه اخلي. په دغه موسسه کې د تدریس چارې د ځینو پر کارپوه او تجربه لرونکو استادانو لخوا مخ ته وړل کېږي، چې د دوکتورا، ماسټرۍ او لېسانس تر کچې پورې لوړې زده کړې لري.

د راه ابریشم د لوړو زده کړو موسسې اداره له افغان دولت غواړي، چې د خصوصي پوهنتونونو په څېر بنسټونو ته د ځانګړې برېښنا د ورکړې زمينه برابره او دایمي ځایونه ورکړي، څو په ډاډه زړه پکې هغه ودانۍ جوړي او امکانات برابر کړي چې ورته اړتیا لري او تر څنګ یې د مالیاتو په برخه کې ورته تخفیف ورکړي، ځکه په کومه کچه مالیه چې اوس له دې بنسټونو څخه اخیستل کېږي، ملاماتونکي ده او نه شي کولی دغه بنسټونه پر خپلو پښو ودرېږي او خپلو خدماتو ته ادامه ورکړي.

د نويو پوهنځیو ایجادول، له موسسې څخه پوهنتون ته ارتقا کول، د ماسټرۍ پروګرام پیلول، د سیمې او نړۍ په کچه موسسې ته پرمختګ ورکول، د کتابتون غني کول او محصلینو ته ټول هغه امکانات برابرول چې د لوړو زده کړو یوه موسسه یا پوهنتون یې باید ولري، دا ټول د راه ابریشم د لوړو زده کړو موسسې راتلونکي پلانونه دي.

نود ماسټرۍ کوم پروګرام هم نه لري. نبي سادات وايي، کله یې چې د پوهنځیو شمېر یو څه زیات شو او له موسسې څخه یې پوهنتون ته ارتقا وکړه، نو له هغه وروسته به د ماسټرۍ په پروګرام هم فکر وکړي. سید نبي سادات وايي چې دوه کاله وروسته به ځینې پر کار پوه او تجربه لرونکي کسان فارغ او ټولنې ته به یې د خدمت په موخه وړاندې کړي.

راه ابریشم د لوړو زده کړو موسسه هر کال د ۲۰۰ په شاوخوا کې نوي محصلین جذبوي. ښاغلی نبي سادات وايي، دا چې دوی نوی فعالیت پیل کړی دی، نو په کلني ډول یې د نویو محصلینو د جذب کچه هم دومره لوړه نه ده او دا چې سر کال په ټوله نړۍ کې د کرونا ناروغي خپره شوه او افغانستان کې هم ور سره ښوونځي، پوهنتونونه او نور ښوونیز مرکزونه وتړل شول، نو تر اوسه پورې یې نوي محصلین نه دي جذب کړي. د نوموړي په خبره، لوړو زده کړو وزارت خصوصي پوهنتونونو ته ځانګړی مهالوېش جوړ کړی دی، چې له مخې به یې خصوصي پوهنتونونه د کانکور ازموینه اخلي او نوي محصلین به جذبوي. د لوړو زده کړو دغه موسسه د تخفیف په برخه کې بېلابېلې کټه گورۍ لري، چې له مخې یې محصلینو ته تخفیف ورکول کېږي. ښاغلی نبي سادات وايي، هڅه یې دا ده چې ټولو هغو محصلینو ته د لوړو زده کړو زمينه برابره کړي، چې نه شي کولای د اقتصادي ستونزو له امله لوړې زده کړې وکړي. د راه ابریشم د لوړو زده کړو موسسې ته د ورځې په دوو وختونو کې محصلین د زده کړو لپاره ورځي.

راه ابریشم د لوړو زده کړو موسسې د خپلو محصلینو او استادانو لپاره د کتابتون امکانات هم برابر کړي دي چې محصلین او استادان یې کولای شي له دې کتابتون څخه گټه واخلي او د خپلې خوښې کتابونه پکې مطالعه کړي. د لوړو زده کړو دې موسسې علمي مرستیال وايي، چې دوی دوه ډوله کتابتون لري؛ یو یې فزیکي او بل هم ډیجیټالي

راه ابریشم د لوړو زده کړو خصوصي موسسې له نن څخه دوه کاله وړاندې د لوړو زده کړو وزارت په منظوري، په کابل ولایت کې د دوو متفاوتو پوهنځیو (عامې روغتیا او مخابراتي ټکنالوژۍ) په درلودلو سره فعالیت پیل کړ. د دې موسسې علمي مرستیال سید نبي سادات وايي، دوی د نورو خصوصي پوهنتونونو په پرتله متفاوت پوهنځي لري، چې له دې پوهنځیو څخه فارغ شویو محصلینو ته په ډېرې اسانۍ دنده پیدا کېږي او ان داسې چې ځینو ته یې له فراغت مخکې د دندې وړاندیز کېږي. دی وايي چې د کار مارکېټ او اړتیا ته په کتو یې دغه پوهنځي جوړ کړي دي.

سید نبي سادات وايي چې پوهنځي یې بیا په خپل چوکاټ کې بېلابېلې برخې لري، چې د ټولنې لپاره گټورې دي. د بېلګې په توګه، په عامې روغتیا ډیپارټمنټ کې د ناروغيو پېژندې او عامه پوهاوي برخې لري، چې دواړې یې ډېرې مهمې او گټورې دي. په دې پوهنځي کې محصلین د بېلابېلو ناروغيو په اړه معلومات حاصلوي او تر څنګ یې د عامه پوهاوي په ورکولو کې تجربې اخلي، چې دغه څه د یوې ټولنې لپاره خورا ضروري دي. د دې تر څنګ د واکسینو د ارزښت او واکسین کولو او درمل جوړولو په برخه کې هم محصلین روزي، چې دغه ډول کسانو ته نن سبا د کار په مارکېټ کې ډېره اړتیا لیدل کېږي. دی وايي، ځکه هم چې په دې برخه کې ډېر لږ کسان مراجعه کوي څو زده کړې وکړي، خو هغه کسان چې د دوی له موسسې څخه فارغېږي، کولای شي په ډېرې اسانۍ سره د ځان لپاره دنده پیدا کړي او تر څنګ یې خپلې ټولنې ته خدمت هم وکړي.

په راه ابریشم د لوړو زده کړو موسسه کې اوسمهال ۲۷۰ محصلین پر زده کړو بوخت دي، چې له دې ډلې ۱۲۰ یې ښځینه دي. دا چې د لوړو زده کړو دې موسسې تر اوسه پورې د فعالیت دومره موده نه کېږي،

د کتاب خبرې

د جاسوسۍ پېښلر

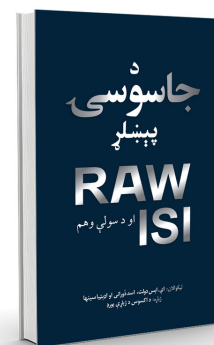
ISI, RAW

او د سولې وهم

© لیکوالان: اې. اسد دولت، اسد دورانی او ادیتیا سېنها
© ژباړه: د اکسوس د ژباړې بورډ

دویمه برخه

د نړۍ دویم تر ټولو زور مسلک

کله چې زه ISI ته لاړم، دوبي راسره ولیدل او د رسمي سفر بلنه راکړل شوه. د ISI مشران حتی په غوره شرایطو کې هم معمولاً نه غواړي چې د هند د سفر بلنې ومنې، خو زه لاړم او د ماني ډېکټېټ له لوري مې هرکلی وشو. مور د هغه د لور په اړه چې د سند په تړاو یې څېړنه کوله، مجلس وکړ او بیا مې یو څو دقیقې له دوبي سره یو په یو خبرې وکړې. دویم گډون مې په نیپال کې و چې د دې هېواد له لوري د ملي ورځې نمانځنې پروګرام ته وربلل شوی وم. هغه سفیر، جنرال، ډېر ځیرک انسان و. له مور دوو تنو پرته په هرکلي کې نور څوک نه وو. یوازې د نیپال سفیر او د ISI مشر. کله چې نوموړی زما له راتګه خبر شوی و، خوشاله و او ټول کارونه یې پرېښي وو. هغه غوښتل چې له ماسره یو په یو ویني.

دولت: ما په نیپال کې درې کاله د دریو سفیرانو تر مشرۍ لاندې خدمت کړی، زما دنده د ډیپلوماټیکو خدماتو په برخه کې وه. ما هلته ډېر ملګري پیدا کړي وو او د دې ملګرتیا یو مهم عامل کرېکټ و، ځکه چې ما به ډېرې لوبې کولې. نیپال اوس د کرېکټ ملي لوبډله لري چې په ۲۰۱۷ کال کې بنگله دېش ته تللي وه. هغه مهال په نیپال کې د کرېکټ پنځه – شپږ کلونه وو. د هند سفارت یوه لوبډله لرله. هغوی هلته دوه ټورنمنټونه لرل چې یو لیک او بل ناک اوت و. ما د هند د سفارت په استازیتوب پکې برخه اخیسته او په دې توګه مې له گڼو نیپالیانو سره اړیکې جوړې کړې وې. ما ډېر ملګري پیدا کړل. په دې دریو کلونو کې د هند د سفارت لوبډله پر یوې پیاوړې لوبډلې بدله شوې وه. په پای کې مو لیګ او ناک اوت دواړه وگټل. له یوه مرکب نیپالي ټیم سره مو هم لوبه وکړه او هغه مو هم مات کړ.

سېنها: همدا لامل دی چې هغوی درته مشر ورور وایي. دورانی: د هغوی ماتول ښه کار نه و. مور یو وخت په برنای کې د پولو ټورنمنټ درلود چې امریکایي لوبډله راغله او مور ته یې مشوره راکړه چې باید د سلطان لوبډله ماته نه کړو. دا هغه تگلاره وه چې بیا بیا دعوت شوو.

دولت: ښايي هغوی ته ماتې ورکول به ښه نه وو، خو وروسته د نیپال ټیم پرمختګ وکړ. وړاندې له دې چې کټمنډو پرېږدم، بلنه راکړل شوه چې نیپال ته لوبه وکړم، هغوی په ټایلنډ کې د یوې سیالۍ لپاره بېنکاک ته روان وو چې هلته له ځینو کلونو سره لوبې پلان شوې وې. ما وویل، ډېر به خوشاله شم چې لاړ شم، خو زه نیپالی نه یم. غوره ده چې گډون پکې ونه کړم. هلته خلک په کرېکټ کې ډېر مشهورېږي. هلته د (ټنډیکل) په نامه د پرېد د اجرا یو ستر میدان دی چې پوځي پرېډونه پکې کېږي او په دې ورځ د کرېکټ لوبې هم ترسره کېږي. هلته لوبه روانه وه او مور په کټمنډو کې له یوه مشهور کلب سره لوبې کولې چې د (جنټل مین کرېکټ کلب) په نامه یادېده. ما د لوبغالي له څنډې څخه ننداره کوله. بېټسمن اوت شو او یو ځوان زما خوا ته راغی وې وې پوښتل چې لوبه د چا تر منځ ده. ما وویل د هند سفارت او جنټل مین کلب تر منځ. هغه زه ونه پېژندل او پوښتنه یې وکړه چې دولت څومره منډې وکړي؟ زه نور وهڅېدم. خو زموږ سفیر زما په اړه نوي ډیلي ته راپور ورکړی و چې له کرېکټ پرته بل کار نه لرم.

دورانی: زه هم د پوځ د یوه مشهور قومندان له لوري همداسې وستایل شوم. له نوموړي غوښتنه شوې وه چې که چېرته زه له قول اردو بهر بل چېرته ولېږدول شم. هغه د هو ځواب ورکړ او وېی وېل تر څو چې نوموړی همدلته وي، د کلف په راتلونکي ټورنمنټ کې به برخه واخلي. سره له دې چې د هغه د کنډک یو قوماندان و، خو د کار نه و.

سېنها: په پوځي استخباراتو کې د دندې پر مهال مو که کومه په زړه پورې خاطره یا کیسه راته وواياست؟

دورانی: د عبدالقدیر خان په اړه به یوه کیسه وکړم. د پوځي استخباراتو له مشر سره یوه ورځ د ملي ورځې په مناسبت ځانګړې غونډې ته تللی وم. گڼ شمېر موټر راغلل، خلک ترې ښکته شول او غونډې ته لاړل. کله چې بېرته وتل، په دروازه کې مؤظف کس د مېلمنو هرکلی کاوه. غږ یې وکړ چې د جنرال صېب دورانی موټر دې راشي. یاد مېلمه پالونکی په دې وخت کې زما خوا ته راغی او راته یې وویل چې جنرال صېب کار درسره لرم. ورته مې وویل څه خبره ده. هغه وویل: وگوره عبدالقدیر خان په دا ډول پروګرامونو کې څه کوي؟ په دې مانا چې دا سړی باید له داسې ځایونو لرې وساتل شي. هغه وویل ښاغلیه زه په چا کار نه لرم یوازې خپله دنده ترسره کوم، ما هېڅکله نه دي ويلي چې د عبدالقدیر خان موټر دې راشي، بلکې وایم چې د ډېرېو فضلو خان موټر دې راشي، ځکه هېڅوک باید پوه نه شي چې عبدالقدیر خان دلته و. زه کوبښن کوم چې د دې سړي نوم پټ وساتم. خو هغه تل دلته راځي او په هر پروګرام کې برخه اخلي. دوام لري...

اقتصاد

همیانی

کمبود چه ویتامینی باعث بی خوابی می شود؟

احمد فردوسی

ویتامین C با خاصیت آنتی اکسیدانی قوی، تأثیر چشمگیری در حفظ سلامت دستگاه ایمنی دارد. ویتامین C برای سلامت دستگاه قلبی- عروقی و کلان‌سازي ضروری است. کلان‌سازي بر سلامت استخوان، دندان و سلامت پوست مؤثر است. علاوه بر این فواید، ویتامین C برای خواب نیز مفید است. ویتامین C به‌تنهایی و یا همراه با سایر آنتی‌اکسیدان‌ها در بهبود وقفه تنفسی در خواب مؤثر است. بر اساس پژوهشی در سال ۲۰۰۹، مصرف ۱۰۰ میلی‌گرم ویتامین C همراه با ۴۰۰ واحد (IU) ویتامین E به بهبود کیفیت خواب کمک می‌کند و از خواب‌آلودگی در روز می‌کاهد. یکی از عوارض ناشی از وقفه تنفسی در خواب بروز بیماری‌های قلبی- عروقی است. مبتلایان به وقفه تنفسی در خواب بیشتر در معرض فشار خون بالا، مشکلات مرتبط با سوخت و ساز مانند چاقی و آریتمی (کژآهنگی یا اختلال ریتم قلبی) و سایر بیماری‌های قلبی- عروقی قرار دارند. همچنین وقفه تنفسی در خواب با بروز مشکلاتی در لایه درون‌رگی (اندوتلیال) در ارتباط است. لایه درون‌رگی لایه نازکی از سلول‌هاست که درون رگ‌های خونی و لنفاوی را می‌پوشاند. بروز این مشکل گردش خون را با اختلالاتی مواجه می‌کند. براساس تحقیقات، ویتامین C به عملکرد بهتر لایه درون‌رگی در مبتلایان به وقفه تنفسی در خواب کمک می‌کند؛ در قلبی- عروقی را می‌کاهد که ناشی از این مشکل است.

تأثیر ویتامین C بر کیفیت و کمیت خواب

پایین‌بودن سطح ویتامین C در بدن با خواب کم در ارتباط است. پژوهشی از دانشمندان دانشگاه پنسیلوانیای کشور آمریکا در سال ۲۰۱۳ نشان داد، کسانی که کم می‌خوابند (کمتر از ۶ ساعت در شبانه‌روز)، میزان دریافت ویتامین C کمتری دارند. سطح پایین ویتامین C در خون احتمال بروز اختلالات خواب را افزایش می‌دهد.

ویتامین C نیز مانند ویتامین E تأثیر کم‌خوابی را بر اختلالات حافظه کاهش می‌دهد و از مغز محافظت می‌کند.

منابع دریافت ویتامین C

مرکبات منبع خوبی از ویتامین C هستند. کلم بروکلی، گل کلم، کلم بروکسل، کلم‌برگ، اسفناج، فلفل قرمز و سبز، توت فرنگی و کیوی نیز جزو غذاهای سرشار از ویتامین C هستند.

آنتی‌اکسیدانی ویتامین E به بهبود مشکلات خواب و مشکلات ناشی از کم خوابی کمک می‌کند. ویتامین E به مبارزه با سندرم پای بیقرار کمک می‌کند؛ از این‌رو به این افراد کمک می‌کند راحت‌تر به خواب بروند. همچنین بر اساس یافته‌های پژوهش‌ها، این ویتامین در کاهش گرگرفتگی و عرق‌کردن‌های شبانه در زنان یائسه مؤثر است و کیفیت خواب آنها را افزایش می‌دهد. یکی از تأثیرات کم‌خوابی بروز اختلالات حافظه است. در طول خواب، در هر دو مرحله خواب با موج آهسته و خواب با حرکات سریع چشم، مغز خاطرات و آموخته‌های جدید را پردازش می‌کند. با خواب ناکافی، فرد در به‌خاطر آوردن خاطرات کوتاه‌مدت و درازمدت دچار مشکل می‌شود.

ویتامین E به لطف ظرفیت آنتی‌اکسیدانی‌اش به سلامت مغز و عملکرد آن کمک می‌کند. تحقیقات نشان داده‌اند ویتامین E بر اختلالات حافظه ناشی از کمبود خواب تأثیر مثبتی دارد. بر اساس آزمایشی در سال ۲۰۱۲، ویتامین E از اختلالات حافظه ناشی از کمبود خواب در موش‌ها کاست. همچنین ویتامین E از هیپوکامپ (هیپوکامپوس) محافظت می‌کند. هیپوکامپ بخشی از مغز است که به تثبیت خاطرات کمک می‌کند. بر اساس پژوهش‌ها، کمبود خواب تأثیر مخرب چشمگیری بر فعالیت هیپوکامپ دارد.

تأثیر ویتامین E بر وقفه تنفسی در خواب

مبتلایان به وقفه تنفسی در خواب اغلب دچار کمبود ویتامین E هستند. بر اساس پژوهش‌ها، افزایش مصرف ویتامین E در کنار ویتامین C و سایر آنتی‌اکسیدان‌ها در بهبود تنفس و کیفیت خواب در مبتلایان به وقفه تنفسی در خواب مؤثر است. مصرف مقدار کافی ویتامین E از تأثیر منفی کم‌خوابی بر تولید هورمون تستوسترون می‌کاهد. کمبود خواب موجب کاهش سطح تستوسترون می‌شود.

منابع دریافت ویتامین E

مغزها و دانه‌ها مانند (بادام، بادام زمینی، فندق و تخمه آفتاب‌گردان)، سبزیجات مانند (اسفناج، کلم بروکلی، گوجه فرنگی)، چربی‌ها مانند (روغن جوانه گندم، روغن ذرت و روغن سویا) از منابع غذایی سرشار از ویتامین E محسوب می‌شوند.

ویتامین C

خواب

بعضی از پژوهش‌های جدید وجود ارتباط میان کمبود ویتامین D و افزایش خطر وقفه تنفسی در خواب (آپنه خواب) را نشان می‌دهند. کمبود ویتامین D بر شدت وقفه تنفسی در خواب تأثیر می‌گذارد. در چندین پژوهش، سطح پایین ویتامین D با افزایش موارد وقفه تنفسی در خواب در ارتباط بوده است. فشار جریان هوای همواره مثبت (CPAP) روش استاندارد درمان وقفه تنفسی در خواب است. این روش حالتی از دستگاه جریان هوای مثبت است که فشار هوای ملایمی را به‌صورت مداوم ایجاد می‌کند. به کمک این روش، می‌توان راه هوایی بیمارانی را که خودشان نمی‌توانند بی‌اختیار نفس بکشند باز نگه داشت. تحقیقات نشان داده‌اند که استفاده بلندمدت از این روش موجب افزایش چشمگیر سطح ویتامین D در بدن می‌شود. در نهایت، این دو عامل با کمک یکدیگر موجب کاهش علائم وقفه تنفسی در خواب می‌شوند.

تأثیر ویتامین D بر ساعت زیستی بدن ویتامین D با کمک به تنظیم ساعت زیستی یا ساعت بیولوژیکی بدن به خواب بهتر کمک می‌کند. پژوهشی جدید نشان داد که ویتامین D دو ژن مؤثر بر ساعت زیستی بدن را فعال می‌کند؛ در نتیجه، این ویتامین به تنظیم ساعت خواب کمک می‌کند.

روشنایی و تاریکی مهم‌ترین عوامل تنظیم ساعت زیستی بدن هستند. نور خورشید بهترین منبع دریافت ویتامین D است؛ بنابراین دریافت روزانه نور خورشید راهی برای تنظیم چرخه‌های خواب است.

منابع دریافت ویتامین D

برخلاف سایر ویتامین‌ها، مهم‌ترین منبع ویتامین D تغذیه نیست، بلکه نور خورشید بهترین منبع برای دریافت این ویتامین است. بدن با قرارگرفتن در معرض نور خورشید، ویتامین D را می‌سازد. به همین دلیل ویتامین D را می‌توان جزو هورمون‌ها طبقه‌بندی کرد. علاوه بر نور خورشید، غذاهایی مانند ماهی‌های چرب، زرده تخم‌مرغ و غذاهای غنی شده با ویتامین D مانند برخی لبنیات و آب‌میوه‌ها نیز منابع دریافت این ویتامین هستند.

ویتامین E

ویتامین E یک آنتی اکسیدان قوی است که به تنظیم عملکرد سلول‌ها و محافظت از آنها در برابر آسیب‌ها کمک می‌کند. همچنین ویتامین E در تقویت دستگاه ایمنی نیز مؤثر است. ظرفیت

رژیم غذایی ما تأثیر چشمگیری بر وضعیت خوابمان دارد؛ اما تشخیص تأثیر هر ماده مغذی بر خواب دشوار است. برخی ویتامین‌ها و مواد مغذی می‌توانند به تنظیم ساعت بیولوژیکی بدن و خواب بهتر کمک کنند. در این مطلب، تأثیرات مثبت و منفی ویتامین‌ها و سایر مواد مغذی بر خواب را بررسی می‌کنیم و به این سؤال پاسخ می‌دهیم که: «کمبود چه ویتامینی باعث بی‌خوابی می‌شود؟»

ممکن است فرد نتواند تمام مواد مغذی موردنیازش را از طریق غذاها دریافت کند. در این مواقع، مصرف مکمل‌های غذایی در پرکردن این جای خالی بسیار مؤثر است. پیش از مصرف مکمل‌ها، بهتر است سعی کنید با تغییر رژیم غذایی‌تان، ویتامین‌های موردنیازتان را به‌طور طبیعی از غذاها دریافت کنید. همچنین قبل از مصرف مکمل‌ها، باید با داکتر درباره ضرورت مصرف آنها و مقدار مورد نیاز مشورت کنید.

ویتامین D

بسیاری از ما از نقش مثبت ویتامین D بر سلامت استخوان آگاه هستیم. این ویتامین به تنظیم خلق‌وخو، تقویت سیستم ایمنی و کنترل التهابات کمک می‌کند. به نظر می‌رسد ویتامین D تأثیر چشمگیری در بهبود خواب داشته باشد؛ از این‌رو کمبود ویتامین D مشکلاتی را برای خواب افراد ایجاد می‌کند.

تأثیر ویتامین D بر کیفیت و کمیت خواب

پژوهش‌های زیادی از تأثیر ویتامین D بر کیفیت و کمیت خواب حکایت دارند. پژوهشی جدید نشان داد که کمبود ویتامین D با کوتاه‌شدن مدت خواب در ارتباط است. این پژوهش نشان می‌دهد میان خواب ناکافی و کمبود ویتامین D در بدن افراد ارتباطی برقرار است. این تأثیر در افراد ۵۰ ساله و مسن‌تر شدیدتر بود. بیش از نیمی از شرکت‌کنندگان در این پژوهش، از کمبود ویتامین D رنج می‌بردند.

کمبود ویتامین D امر شایعی در جوامع مختلف است. در سال ۲۰۱۸ دانشمندان در دانشگاه چینگ‌دائو چین یافته‌های چندین پژوهش را بررسی کردند تا نقش ویتامین D را بر کیفیت و کمیت خواب مشخص کنند. بر اساس یافته‌های آنها، میان کمبود ویتامین D و خواب کم ارتباط پررنگی برقرار است. همچنین بر اساس این یافته‌ها، کمبود ویتامین D بر کیفیت خواب افراد هم تأثیر منفی دارد.

تأثیر ویتامین D بر وقفه تنفسی در خواب

د اسعارو بیی

\$	۷۶.۹۰
€	۹۰.۲۰
Rp.	۴۷۸
₹	۱۰۴۰
¥	۱۰,۶۰
£	۹۹.۵۰

بېرني شمېرې

پولیس	119 - 100
امبولانس	112
اتاترک روغتون	0202500312
ملالی زېږنتون	0202201377
وزیر محمد اکبر خان روغتون	0202301360
رابعه بلخي روغتون	0202100439
د کرونا روغتیايي مرکز	166

مسیر

مسیر روزانه

مسوول مدير: اسدالله وحیدي

مرستیال: شفیق امیری

اېډیټران: جواد تیموري او امان الله حنیفي

خبريالان: حمیدالله حمیدي، حکمت آرین

او حشمت الله نوري

گرافیک او ډیزاین: ارمان

چاپخونه: وایگل چاپ ۲۰۲۵۱۲۶۲۶

۰۷۸۲۹۸۹۶۹۶

✉ maseerdaily@gmail.com

☎ 0202502100 / 0777989696

🌐 www.maseerdaily.af

📘 Maseer Daily

🐦 MaseerDaily

د ولسي جرگې بېرني ناسته د صالح او محب د نه گډون او ناندريو له کبله بې پایلې وه

دوی ته د امرالله صالح د ورتگ په اړه پوره وضاحت ورکړې.

هغه زیاتوي: «هرکله چې محترمي ولسي جرگې مور ته وضاحت راکړ چې په کوم اساس او ولې غواړي چې معاون صاحب ورشي، وروسته کېږي چې معاون صاحب ورشي، هغه هم په استعمایه جلسه کې، ځکه چې د افغانستان د قانون له مخې، ولسي جرگه د لومړي معاون د استیضاح او احضار حق نه لري.»

خو د ملي امنیت شورا د سلاکار دفتر بیا جرگې ته د حمدالله محب د نه ورتگ په اړه څه نه وايي. په ورته وخت کې د ولسي جرگې لومړي مرستیال محمد میرزا کتواری بیا وايي چې دوی به حکومت ته یوه مصوبه ولېږي چې دا ستونزې حل شي.

دې چې د ټولو چارو مسوولیت (امرالله صالح) په خپله غاړه اخلي، خو حکومت د امنیت د ټینګښت توان نه لري.»

ولسي جرگه وايي چې صالح یې ځکه دغې غونډې ته ورغونښتي و چې په دې وروستيو کې نوموړي د کابل ښار د امنیت مسوولیت اخیستی دی، خو د امرالله صالح د خپرونو او عامه اړیکو رییس رضوان مراد وايي، چې ولسي جرگه باید

او بې نتیجې پای ته ورسېده. خو د ولسي جرگې له ټینګار سره سره، د ولسمشر لومړي مرستیال امرالله صالح او د ملي امنیت سلاکار حمدالله محب جرگې ته نه وو ورغلي. د ولسي جرگې غړي بسم الله محمدي وايي: «باید دوی مجلس ته راغلي وای، دا زموږ حق دی چې له دوی وضاحت وغواړو، دا دومره جنرالان او لوړپوړي نور پوځیان د څه لپاره

ولسي جرگې د وروستيو نا امنیو په اړه تېره ورځ خپلې فوق العاده غونډې ته د ولسمشر د لومړي مرستیال په گډون امنیتي چارواکي ورغونښتي وو، خو دا ناسته بې پایلې وه.

د شنبې د ورځې دې غونډې ته د کورنیو چارو سرپرست وزیر محمد مسعود اندرابي، د دفاع وزارت سرپرست وزیر اسدالله خالد او د ملي امنیت رییس احمد ضیا سراج، د ملي امنیت شورا سلاکار حمدالله محب او د ولسمشر لومړي مرستیال امرالله صالح غونښتل شوي وو.

غونډه د ملي دفاع وزارت سرپرست اسدالله خالد په غونښتنه سرې شوه، خو د ولسي جرگې د لومړي مرستیال محمد میرزا کتواري په خبره، د دغې جرگې د غړي رمضان بشردوست له لوري گډوډه

سیگار: اگر طالبان به تعهدات شان عمل نکنند، بر تصمیم خروج نیروهای خارجی اثرگذار خواهد بود

بازرس ویژه آمریکا برای بازسازی افغانستان یا سیگار در گزارش تازه‌اش نوشته‌است که در سه ماه گذشته خشونت‌ها از سوی طالبان افزایش پنجاه درصدی را نسبت به سه ماه پیشتر از آن نشان می‌دهد. بر بنیاد این گزارش، مقام‌های امریکایی گفته‌اند که گفت‌وگوهای صلح دوحه با بن‌بست روبرو است و افزایش خشونت‌ها از سوی طالبان، روند صلح افغانستان را صدمه می‌زند.

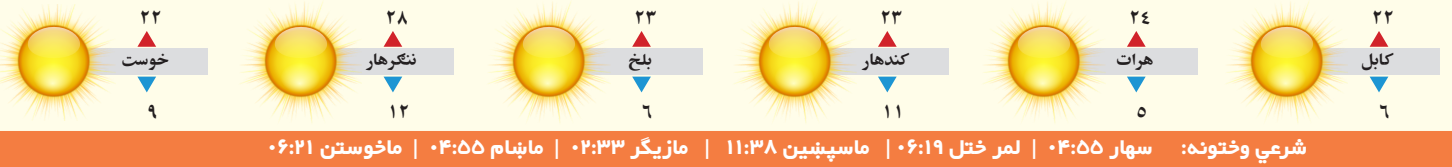
در این گزارش به نقل از پنتاگون نوشته شده‌است که اگر طالبان به تعهدات شان به‌ویژه در بخش تضمین مبارزه با تروریسم عمل نکنند، بر تصمیم امریکا به خروج کامل از افغانستان اثرگذار خواهد بود.

مقام‌های امریکایی تأکید کرده‌اند که برای بقای حکومت افغانستان، پشتیبانی از نیروهای امنیتی افغانستان حتا پس از صلح حیاتی است.

صدیق صدیقی، سخن‌گوی رئیس‌جمهور گفت: «افزایش خشونت‌ها، افزایش حملات، پروسه صلح ما را تضعیف می‌کند. صلح را با خطر مواجه می‌سازد و مردم افغانستان و جامعه جهانی را ناامید می‌سازد.»

نیلوفر ابراهیمی، عضو ولسی جرگه نیز بیان داشت: «تارگیت اصلی طالبان، مردم افغانستان است. نه تنها حملات شان کم نشده بل که در شهرهای بزرگ بیشتر شده و تاکتیک‌های جنگی شان هم فرق می‌کند.»

یافته‌های سیگار از تلفات غیرنظامیان در بین ماه‌های جولای، اگست و سپتمبر نشان می‌دهند که در این سه ماه ۸۷۶ غیرنظامی جان باخته و ۱۶۸۵ تن دیگر زخم برداشته‌اند.

اروپایي ټولني د بېلاروس د ولسمشر په گډون پر ۱۴ لوپوږو چارواکو بندیزونه لگولي

هغه راهیسې په یاد هېواد کې پراخ لاریونونه پیل شوي دي. زرگونه کسان د حکومت له خوا د لاریونونو پر مهال نیول شوي، د اپوزیسیون ډېری مشران زندان ته اچول شوي یا له هېواده وتلو ته اړ ایستل شوي دي، خو لاریونوال خبرداری ورکوي، تر هغه چې لوکاشینکو له دندې استعفا ونه کړي، دوی به خپلو مظاهرو ته دوام ورکوي.

اروپایي ټولني په اکتوبر میاشت کې هم پر ۴۰ لوپوږو بېلاروسي چارواکو ځکه بندیزونه ولگول چې پر لاریون کوونکو په زور زیاتي او هم په ټاکنو کې پر درغلیو تورن شوي وو. د یادونې ده چې په بېلاروس کې د اگست په نهمه الکساندر لوکاشینکو د ولسمشرۍ ټاکنو گټونکی اعلان شو، خودې کار د خلکو غبرگون وپاراوه او له

اروپایي ټولني د بېلاروس پر ولسمشر الکساندر لوکاشینکو، د هغه پر زوی او ۱۳ نورو لوپوږو چارواکو بندیزونه لگولي دي. دې ټولني په خپله رسمي اعلامیه کې د یادو ۱۵ کسانو نومونه یاد کړي چې د نوي بندیز له مخې به د اروپا له ویزو منع وي او ملکیتونه به یې په اروپایي هېوادونو کې کنگل شي. دا په داسې حال کې ده چې

تازه شمېرې: په نړۍ کې د کرونا ویروس مثبتې پېښې نږدې ۵۰ میلیونو ته ورسېدې

د تازه شمېرو له مخې، په نړۍ کې د کرونا ویروس مثبتې پېښې نږدې ۵۰ میلیونو ته رسېدلې دي. دغه راز د یاد ویروس له کبله تر دې مهاله یو میلیون او ۲۵۱ زره او ۳۲۳ کسان مړه شوي او له ۳۵ میلیونه ډېر ترې بېرته رغېدلي دي.

د امریکا متحده ایالتونه د کرونا وبا د ډېرو مثبتو پېښو او مړو له اړخه د نړۍ تر ټولو مخکښ هېواد دی. د راپورونو له مخې، په امریکا کې د کرونا ویروس مثبتې پېښې لس میلیونه او ۶۶ زره او ۴۵۲ ته رسېدلي او ۲۴۲ زره او ۲۹۴ نور امریکایان یې مړه کړي دي.

تر امریکا وروسته هند د کرونا ویروس د اته میلیونه او ۴۷۱ زره او ۷۵۶ مثبتو پېښو له اړخه د نړۍ دویم، برازیل د پنځه میلیونه او ۶۳۲ زره او ۵۰۵ مثبتو پېښو په درلودو سره د نړۍ درېیم، روسیه د یو میلیون او ۷۵۳ زره او ۸۳۶ مثبتو پېښو له کبله د نړۍ څلورم او فرانسه د یو میلیون او ۶۶۱ زره او ۸۵۳ مثبتو پېښو په درلودو سره د نړۍ پنځم هغه هېواد دی چې د کرونا ډېرې پېښې پکې ثبت شوي دي. دغه راز هسپانیا، ارجنټاین، بریتانیا، کولمبیا او مکسیکو په ترتیب سره شپږم، اووم، اتم، نهم او لسم هغه هېوادونه دي چې د کرونا ویروس له کبله ډېر خپل شوي دي.

کمک؛

سازمان رابطه عالم اسلامی به ۱۲۵۰ فامیل اسیب دیده سیلاب های اخیر در پروان مواد غذایی توزیع نمود

و همچنان در عرصه اعمار مساجد و کمک های زمستانی مانند کمپل ها و مواد غذایی نیز همکاری نماید که در زمینه مسؤلین مؤسسه مذکور گفتند اقدام عملی نمایم.

مشاور وزیر امور مهاجرین و عودت کننده گان در پروسه توزیع مواد غذایی که از طرف سازمان مذکور تهیه شده بود، شرکت نمودند و به خانواده های بی بضاعت مواد غذایی را توزیع نمودند و از این کمک های موسسه مذکور اظهار سپاس و امتنان نمودند و از سازمان مذکور خواست تا کمک های شان را همراهی عودت کننده گان و بیجاء شده گان ادامه دهد.

والی پروان از مؤسسه مذکور خواست تا در اعمار خانه هایکه از اثر سیلاب ها تخریب گردیده همکاری نماید،

سازمان رابطه عالم اسلامی در هماهنگی با وزارت محترم مهاجرین و عودت کننده گان و وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث و مقام ولایت پروان به ۱۲۵۰ فامیل که از اثر سیلاب های اخیر در چاریکار ولایت پروان خانه های شان تخریب شده بود، مواد غذایی توزیع نمود که به هر فامیل (۱۰ کیلو آرد - ۵ کیلو برنج - ۳ کیلو لوبیا - ۳ کیلو بوره - ۳ لیتر روغن) توزیع نمود.

محترم جنرال فضل الدین عیار والی پروان و حاجی حیات الله سباون

